

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра міжнародних економічних відносин

Полосьмак Вероніка Ігорівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

«ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙ У МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЯХ»
Спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

Студента (ки) 2 курсу
(номер курсу)

(підпис)

В.І. Полосьмак
(ініціали, прізвище)

групи МЕ.мз-11с
(шифр групи)

Подається на здобуття освітнього ступеня магістр
Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання
ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне
джерело

(підпис)

(ініціали, прізвище здобувача)

Керівник д.е.н., проф.
(посада, науковий ступінь)

(підпис)

Л.М. Таранюк
(ініціали, прізвище)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної магістерської роботи на тему «УДОСКОНАЛЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПОЗИЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА НА ЗОВНІШНЬОМУ РИНКУ»

студента Полосьмак Вероніка Ігорівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

Основний зміст кваліфікаційної магістерської роботи викладено на 46 сторінках, у тому числі список використаних джерел з 71 найменування, який розміщено на 8 сторінках. Робота містить 2 таблиці, 3 рисунки, а також 1 додаток, який розміщено на 1 сторінці.

Ключові слова: ГЛОБАЛІЗАЦІЯ, ІНВЕСТИЦІЇ, ТНК, ПРЯМІ ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ, РЕАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ, ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ.

Мета кваліфікаційної магістерської роботи полягає у вивченні теоретичних засад та розробленні практичних рекомендацій щодо удосконалення конкурентних позицій підприємства в умовах розвитку глобалізаційних процесів.

Об'єктом дослідження є система міжнародних економічних відносин з приводу підвищення міжнародної конкурентоспроможності інвестиційних процесів країн та міжнародних компаній.

Предметом дослідження є теоретичні засади та практичні аспекти підвищення ефективності глобалізації інвестицій в міжнародних компаніях.

Для досягнення поставленої мети та завдань були використані загальнонаукові методи дослідження: систематизація та узагальнення (при теоретичному обґрунтуванні - поняття глобалізації інвестицій), порівняння, системний аналіз

Інформаційною базою кваліфікаційної магістерської роботи є наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених у сфері глобалізації інвестицій.

Основний науковий результат роботи полягає у такому:

1) авторському визначенні понять «глобалізація» та «міжнародні

інвестиції»;

2) систематизації факторів, що обумовлюють процес глобалізації інвестицій, як для країн та і для міжнародних компаній;

3) в роботі досліджені ризики пов'язані з глобалізацією ;

4) досліджено позитивні аспекти глобалізації інвестицій.

Рік виконання кваліфікаційної роботи – 2022 рік

Рік захисту роботи – 2022 рік

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра міжнародних економічних відносин

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ
(спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»)

студенту 2 курсу, групи МЕ.мз-11с
(номер курсу) (шифр групи)

Полосьмак Вероніка Ігорівна
(прізвище, ім'я, по батькові студента)

1. Тема роботи Глобалізація інвестицій в міжнародних компаніях затверджена наказом по університету від «10» 11. 2022 року № 1057-VI
2. Термін подання студентом закінченої роботи «15» грудня 2022 року
3. Мета кваліфікаційної роботи полягає у вивченні теоретичних засад та розробленні практичних рекомендацій щодо удосконалення конкурентних позицій підприємства в умовах розвитку глобалізаційних процесів.
4. Об'єкт дослідження_ система міжнародних економічних відносин з приводу підвищення міжнародної конкурентоспроможності інвестиційних процесів країн та міжнародних компаній.
5. Предмет дослідження_ теоретичні засади та практичні аспекти підвищення ефективності глобалізації інвестицій в міжнародних компаніях.
6. Кваліфікаційна робота виконується на матеріалах кафедри Міжнародних економічних відносин ННІ БІЕМ СумДУ.
7. Орієнтовний план кваліфікаційної магістерської роботи, терміни подання розділів керівникові та зміст завдань для виконання поставленої мети

Розділ 1 «Теоретичні засади глобалізації інвестицій»
(назва – термін подання)

У розділі 1

- 1) Сутність і роль глобалізації у розвитку міжнародних інвестицій
- 2) Характеристика інвестування компаній в умовах
(зміст конкретних завдань до розділу, які повинен виконати студент)

Розділ 2 «Фундаментальні основи та дослідження інвестиційного процесу в умовах глобалізації»

(назва – термін подання)

У розділі 2

- 1) Негативний аспект глобалізації інвестицій в міжнародних компаніях
- 2) Тенденції глобального інвестування
(зміст конкретних завдань до розділу, які має виконати студент)

Розділ 3 «Шляхи та пріоритети глобалізації інвестиційного процесу» -

(назва – термін подання)

У розділі 3 _____

- 1) Стратегія розвитку інвестиційної діяльності
- 2) Сучасний стан та напрямки залучення іноземних інвестицій в Україну

(зміст конкретних завдань до розділу, які повинен виконати студент)

8. Консультації з роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	д.е.н., проф. Таранюк Л.М.	01.12.2022	01.12.2022
2	д.е.н., проф. Таранюк Л.М.	03.12.2022	03.12.2022
3	д.е.н., проф. Таранюк Л.М.	05.12.2022	05.12.2022

9. Дата видачі завдання: «24»вересня 2022року

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙ.....	9
1.1 Сутність і роль глобалізації у розвитку міжнародних інвестицій	9
1.2 Характеристика інвестування компаній в умовах глобалізації	12
2 ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ОСНОВИ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	16
2.1 Негативний аспект глобалізації інвестицій в міжнародних компаніях.....	16
2.2 Тенденції глобального інвестування	20
3 ШЛЯХИ ТА ПРІОРИТЕТИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ	22
3.1 Стратегія розвитку інвестиційної діяльності	22
3.2 Сучасний стан та напрямки залучення іноземних інвестицій в Україну	28
ВИСНОВКИ.....	31
ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ.....	33

ВСТУП

Актуальність теми. Ведення міжнародного бізнесу значно відрізняється від бізнесу в рамках однієї країни. Це ж саме стосується й інвестицій. Тому з розвитком економіки та різних економічних процесів постає питання щодо впливу цих процесів. Протягом багатьох років велику роль відіграє рух капіталу, найпопулярнішою формою є саме міжнародні інвестиції. Ця тема є актуальною, оскільки, інвестиції зараз відіграють велику роль на міжнародній економічній арені. Також, зараз актуальним питанням є глобалізація в різних сферах і економічна сфера не є винятком.

Сучасний етап економіки відрізняється глобальними змінами внаслідок усунення бар'єрів на шляху переміщення товарів та послуг, зростання відкритості економік багатьох країн. Особливістю глобалізації є висока мобільність капіталу і злиття інвестиційних ринків. Характерною рисою є збільшення кількості об'єктів, суб'єктів та форм міжнародного інвестування.

Глобалізація відкрила більше можливостей для покращення інвестиційного клімату світової економіки. Внаслідок чого необхідно шукати нові концептуальні підходи.

В теоретичному плані необхідно поглиблено досліджувати глобалізацію та різні економічні процеси, а у практичному – безперервно спостерігати за змінами глобального інвестиційного процесу.

Питанням розвитку міжнародної інвестиційної діяльності та глобалізації економіки вивчали зарубіжні і вітчизняні вчені: Х. Антоні, В. Білошапки, І. Бланка, Ф. Блека, Р. Гранта, Р. Граффіна, М. Грехема, Д. Девіса, М. Портера, О. Рогача, Л. Руденко-Сударєвої, Ф. Рута, Т. Фролової, С. Хаймера, М. Шоулза, С. Якубовського та інших.

Мета роботи. Дослідження теоретичних знань і практичних рекомендацій щодо трансформації інвестиційного процесу в міжнародних компаніях,

розкриття економічної природи, обґрунтування пріоритетів України в умовах глобалізації інвестицій .

Завдання кваліфікаційної роботи:

- 1) проаналізувати інвестиційну діяльність України і дослідити заходи вдосконалення;
- 2) дослідити організаційну складову інвестиційної діяльності та глобалізації;
- 3) визначити чинники впливу на міжнародні інвестиції;
- 4) дослідити розвиток інвестицій в міжнародних компаніях;
- 5) вказати проблеми та перспективи розвитку міжнародних інвестицій в Україні.

Об'єктом дослідження даної роботи є підвищення конкуренції інвестиційних процесів України та українських компаній.

Предмет дослідження : проблеми та перспективи підвищення ефективності глобалізації інвестицій в міжнародних компаніях.

Методи роботи: статистичний збір інформації , системний аналіз процесу глобалізації .

1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙ

1.1 Сутність і роль глобалізації у розвитку міжнародних інвестицій

З наступним етапом розвитку міжнародних відносин між країнами з'являються нові території поширення як національного так і світового продукту. Ступінь впливу глобалізації залежить від ролі кожної держави у світовому просторі. Фінансова глобалізація – це всі процеси що супроводжують переміщення капіталу. Фінансова глобалізація для кожної країни має різні наслідки. Появу негативних наслідків характеризує неготовність економіки країни прийняти всю потужність різноманітних фінансових інструментів і міжнародної торгівлі.

Причиною розвитку глобалізації фінансової сфери є не лише вихід на міжнародну арену та розширення фінансових відносин між країнами, але і спрощена система переміщення фінансових потоків на міжнаціональному рівні.[1]

Економічне зростання, запровадження нових технологій, залучення іноземного капіталу – це все є позитивною стороною глобалізації.

Аналізуючи найбільш поширені підходи до питання глобалізації та її наслідків, підкреслимо важливі фактори, які показують необхідність вивчення цього питання для розвитку інвестиційної діяльності:

1. Глобалізація є процесом об'єктивним та необхідним, а намагання окремих учасників або країн уникнути впливу на їх діяльність приречені на невдачу.
2. Вагомим наслідком глобалізації є створення єдиного фінансово-економічного простору.
3. Підвищується залежність національних економік і окремих секторів, наслідком є руйнування або підрив національної єдності.
4. Учасники ринку в процесі взаємодії повинні збільшувати вигоди від глобалізації та зменшувати її негативний вплив. При цьому може бути стабільний розвиток національної економіки країни.

Розглянувши характеристики глобалізації на інвестиційну діяльність, можна виділити кілька найбільш важливих, аспектів, представлених наступним чином (рис. 1.1) [2]

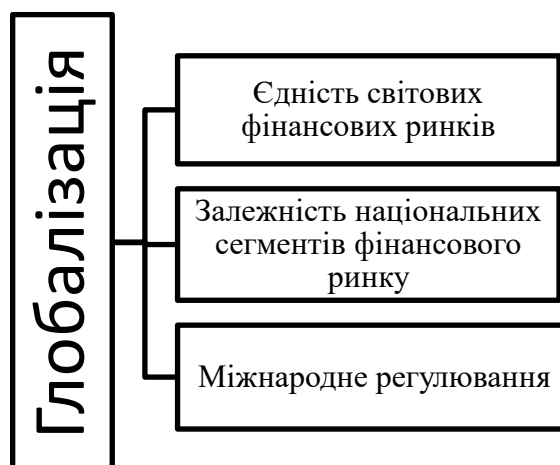

Рис. 1.1 Сутнісні характеристики глобалізації для інвестиційної діяльності

*побудована автором на основі [1]

Виділені чинники впливу глобалізації на інвестиційну діяльність різні за своєю природою та характером впливу на ринок фінансових послуг країн. Незважаючи на процеси глобалізації можна побачити суттєві розбіжності в інструментах державного регулювання, які визначаються, історичними факторами та підходами до інвестиційної діяльності різних країн.

Поширення вироблених у будь-якій країні норм та правил, використання напрацьованої практики не дасть бажаного результату – зважаючи на суттєві відмінності в умовах, в яких здійснюється інвестиційна діяльність. Відповідно, країнам потрібно підтримувати та створювати власні механізми розвитку інвестиційної діяльності з урахуванням особливостей національної економіки.

Глобалізація зазвичай використовується для визначення зв'язку та поширення технологій, виробництва та комунікацій у всьому світі. Дослідження показують, що за останні кілька десятиліть глобальний ландшафт

міжнародних корпорацій сильно змінився . Виходячи з історичних тенденцій і темпів зростання, міжнародна торгівля постійно стикається з проблемами через зростання невизначеності в економіці та зростання напруженості в торгівлі [4]. За даними Світової організації торгівлі (СОТ) , очікується, що зростання обсягу торгівлі зросте приблизно на 7,2% у 2021 році (тобто в результаті злиття, поглинання, створення спільних підприємств і стратегічних угод). Епоха глобалізації перетворила багато багатонаціональних компаній (наприклад, Amazon і Alphabet) на високоефективні та продуктивні організації, які переважають малі країни та зростають у силі та контролі [6]. Це особливо поширено під час пандемії COVID-19, коли технологічні підприємства отримали величезні прибутки, владу та контроль над комунікаціями [11]. Завданням для конкурентів є прагнення до кращого ціноутворення та економічної ефективності, а також досягнення позиції лідера галузі [1]. Поширені питання та занепокоєння щодо того, як багатонаціональні підприємства постраждають від глобалізації в найближчому майбутньому та яка їхня ефективність адаптуватися до потенційних коливань ринкових тенденцій, є важливими аспектами процесу модернізації [12]. Взаємозв'язок між факторами глобалізації та продуктивністю підприємства в поєднанні з потенційними наслідками також викликає життєві занепокоєння щодо інновацій підприємства.

Уряди в усьому світі часто патентують інформацію про компанії, які працюють у їхній країні, щоб захистити якість та імідж для внутрішнього та міжнародного ринків. Конгломерати часто бояться, що конкуренти розкриють недобросовісну діяльність і цінні комерційні секрети. Глобальному економічному прогресу та дослідженням заважає відсутність співпраці між країнами, транснаціональними компаніями та споживачами. Як наслідок, міжнародна торгівля призвела до визнання нових ринків і зростання частки світового ринку шляхом збільшення як експорту, так і імпорту товарів і послуг. Наслідком економічної глобалізації є покращення відносин між розробниками в подібних галузях у різних частинах світу [15]. Вважається, що багатонаціональні підприємства повинні зберігати контроль і покращувати

свою ефективність, результативність і передбачуваність серед конкурентів, а також частку ринку для максимального зростання ринку. Крім того, в результаті ринкової конкуренції міжнародні корпорації вищого рівня стикаються з додатковими проблемами, які можуть вплинути на їхній ринковий результат, такими як екологічна стурбованість і соціальна негативна реакція .

Глобалізація не нове явище. Питання, висунуті проти нього, базуються на втраті робочих місць і операційних процесів, що призводить до дегуманізації структури в соціальних установах . Тим не менш, це породило важливі питання, які впливають на те, як працюють корпорації в усьому світі, зокрема: розширення економічних розбіжностей, залежність від іноземних країн для їхньої продукції, зниження цілісності навколишнього середовища, збільшення ймовірності торгової війни між ключовими економічними гравцями на світовому ринку та потенційні коливання курси валют . Більшість досліджень глобалізації зосереджені не лише на її впливі на багатонаціональні підприємства, а на загальних питаннях, різних соціальних питаннях, і на транснаціональних корпораціях у чисто корпоративний сенс (тобто не специфічний для впливу). Світ стає все більш взаємозалежним, і підприємства, уряди, споживачі та вчені однаково шукають додаткову інформацію та знання про наслідки глобалізації в усьому світі [1]. Ці знання стають все більш важливими, і тому обмін такою інформацією буде корисним для прозорості підприємства, застосування відповідних стратегій і тактик, які використовуються для прискорення зростання бізнесу та підвищення конкурентоспроможності на ринку, а також для розширення обізнаності зацікавлених сторін за межами сектора.

1.2 Характеристика інвестування компаній в умовах глобалізації

Поширення глобального капіталізму є ключовою темою дискусій у країнах, що розвиваються, в Азії, Африці, Близькому Сході, Південній Америці

та деяких частинах Східної Європи. Це можна віднести до питань національних стереотипів, процесів політичного прийняття рішень, національної гордості та конструювання управлінських ідентичностей, які заплутані у зв'язку з виникаючими глобальними стратегіями. Важливо зазначити, що ці питання більше не актуальні для транснаціональних компаній розвинутого світу. Як розвинені, так і нові багатонаціональні підприємства стикаються з проблемами, пов'язаними з відповідальністю іноземців, що виникає через низку інших факторів, у тому числі збільшення операційних ризиків і витрат через розповсюдження операцій на великі відстані, а також зміну політичного середовища в приймаючих країнах, курс обміну валют коливання та економічні ризики. Ще одна проблема, про яку часто повідомляють, — це ухилення від сплати податків, яке відбувається, коли транснаціональні компанії переводять свої прибутки в юрисдикції з низьким рівнем оподаткування. Цей порок, у свою чергу, змусив багато країн запровадити законодавство про міжнародне оподаткування, спрямоване на запобігання переміщенню прибутку.

Технічні знання, викликані глобалізацією, спонукають багатонаціональне підприємство найкращим чином переглядати свою продуктивність, впливаючи на процеси, технології та загальне розуміння даного підприємства . Дослідження та розробки створюють пул організаційних знань, які покращують продуктивність за рахунок використання нових технологічних можливостей і рішень, а також покращення ефективних процесів, нових продуктів і послуг і загального зниження витрат . Тим не менш, міжнародні компанії не завжди можуть уникнути копіювання їх інтелектуальної власності іншими організаціями, і тому такі закони добре працюють лише в теорії, але не на практиці, особливо коли закони про авторське право не виконуються або взагалі відсутні . В результаті глобалізації конкуруючі багатонаціональні підприємства можуть отримати доступ до патентів, наймати співробітників у своїх конкурентів, проводити зворотний інженерний аналіз продуктів конкурентів, купувати ресурси за нижчою ціною і навіть співпрацювати з іншими фірмами. Технологія має важливе значення для економічного

зростання, але її географічне положення, розповсюдження та генерація ще недостатньо вивчені [3].

Підприємства можуть здійснювати інвестиції різних типів: участь в інвестиційних проєктах, створення портфелю інвестицій та ін.

В залежності від кількості вкладень існує два види інвестицій: реальні та фінансові.

Реальні - це інвестиції в будь-який тип матеріальних активів. Реальні інвестиції - це інвестиції, що вкладаються з метою одержання прибутку протягом тривалого часу.

Капіталовкладенням в інвестиційний проєкт можна назвати вкладеннями в реальні активи, який згідно з очікуванням буде приносити прибуток в майбутньому.

Вкладення в реальні інвестиційні проєкти, мають два типи:

1. Розширення вже існуючих активів;
2. Придбання нових активів;
2. Заміна старого обладнання. [3]

Реальне інвестування можна поділити на ряд стадій та етапів (рис 1.1).

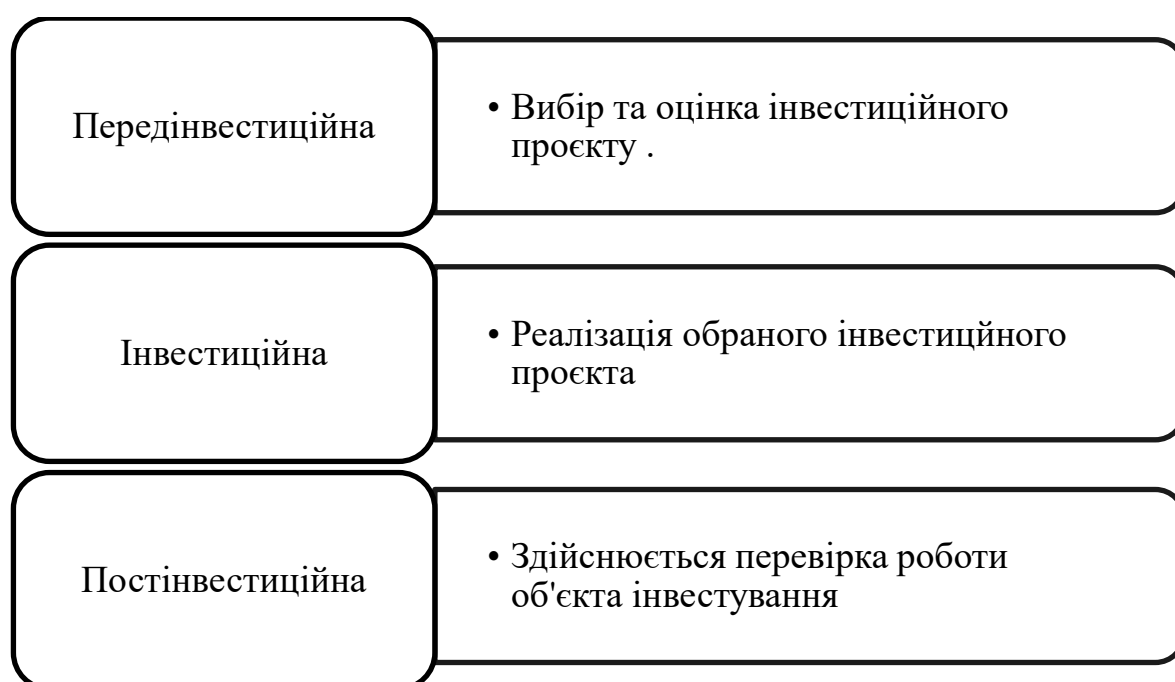

Рис. 1.2 Етапи реального інвестування

*побудована автором на основі [4]

Фінансові інвестиції – це господарські операції, які характеризуються придбанням корпоративних прав, цінних паперів та інших фінансових інструментів. Можна виділити такі види фінансових інвестицій: прямі, портфельні та реінвестиції в фінансові інструменти . [5]

Реальні та фінансові інвестиції тісно пов'язані між собою. Реальні інвестиції пов'язані з розширенням та оновленням основних фондів. Доходи, які отримані від фінансових інвестицій можуть бути джерелом фінансування реальних капіталовкладень.

Держава приймає участь в інвестиційній діяльності , як прямо через держаний економічний сектор , так і опосередковано через державні інституції , такі як: Національний Банк , Державний антимонопольний комітет , органи виконавчої влади тощо .

Держава здійснює прямий вплив на галузі загальнонаціонального характеру і які не підлягають приватизації , наприклад: оборонна галузь , магістралі , термінали і т.д.

Опосередкований вплив на інвестування держава здійснює на такі галузі: державне кредитування , державні позики , приватизація , антимонопольні заходи, стандартизацію та ін.

Субсидії , дотації , виділення коштів з бюджету на розвиток певних регіонів та галузей можна назвати державним регулюванням інвестиційної діяльності.

2 ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ОСНОВИ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

2.1 Негативний аспект глобалізації інвестицій в міжнародних компаніях

Як іноземні, так і національні підприємства стикаються з ризиками, пов'язаними з інвестиціями, які вони здійснюють усередині країни та за кордоном. Іноземні інвестиції стикаються з безліччю ризиків, включаючи невизначеність ланцюга поставок, політичну невизначеність, інституційну несумісність, бюрократію, внутрішні конфлікти, корупцію, вартість інформації, коливання курсів валют, ризики ланцюга постачання тощо. Ризики, з якими стикаються інвестиції ТНК за кордоном, дають можливість корпораціям диверсифікувати ризики, оскільки вони працюють у різноманітних контекстах та відрізняються від ризиків, з якими стикаються у своїй країні. Таким чином, міжнародні інвестиції забезпечують розподіл ризиків, які важче відібрати, надають можливість диверсифікувати портфель і є менш мінливими за своєю природою.

Найбільшою перешкодою для інвестування на міжнародних ринках є додаткова трансакційна вартість. У відносно глобалізованому та пов'язаному світі витрати на трансакцію все ще значно відрізняються залежно від того, у який іноземний ринок ви інвестуєте. Брокерські комісії на міжнародних ринках майже завжди високі. Крім вищих брокерських комісій, можуть бути додаткові збори, характерні для місцевого ринку. Вони можуть включати гербові збори, податки, клірингові збори та обмінні збори.

Крім того, якщо ви інвестуєте через менеджера фонду або професійного менеджера, структура комісії буде вищою, ніж зазвичай.

Для менеджера процес рекомендування міжнародних інвестицій вимагає значної кількості часу та грошей, витрачених на дослідження та аналіз. Це може включати наймання аналітиків і дослідників, які знайомі з ринком, а також інших спеціалістів, які мають досвід роботи з іноземною фінансовою звітністю, збором даних та іншими адміністративними послугами.

У разі глобалізації управління ризиками пов'язаних з інвестиціями відіграють дедалі важливішу роль ефективному функціонуванні будь-якої організації. Насамперед, це транснаціональні корпорації (ТНК), що мають величезні матеріальні та не матеріальні активи.[6]

Інвестування завжди пов'язане з ризиком, оскільки витрати та прибуток від реалізації проєкту дуже важко прогнозувати в момент прийняття рішення про вкладання коштів. Важко передбачити несприятливі ситуації на довгостроковій основі. Процес коливання валют, зміна політичного курсу тієї чи іншої країни, податкова система – це все ризики, які пов'язані з міжнародним інвестуванням.

Ризики, що виникають у зв'язку з питаннями міжнародного інвестування, в основному пов'язані з географічною структурою транснаціональних компаній, коли головна компанія знаходиться в країні базування, а дочірня компанія(філія) знаходиться в іншій країні, що приймає. Оцінюючи інвестиційних проєктів висновки можуть бути диференційовані залежно від цього, у становищі здійснюється інвестування.

Перший етап ідентифікації ризику-включає ряд кроків:

- 1) виявлення джерела(причини)ризиків;
- 2) визначення видів ризиків, які можуть виникнути у цьому міжнародному інвестиційному проєкті;
- 3) вибір кожного виду ризику та методів, критеріїв та параметрів оцінки цього ризику;
- 4) Порівняльний аналіз;
- 5) визначення зон підвищеної небезпеки;
- 6) визначення можливої послідовності різних видів ризиків та порядку їх виникнення;

Завершальним етапом є створення системи контролю за ходом реалізації інвестиційного проєкту. Ця система має охопити визначений об'єкт контролю.

Широко поширена думка, що зростання глобалізації веде до більшого економічного зростання для всіх сторін. Це може бути з кількох причин, зокрема:

- Доступ до робочої сили: глобалізація дає всім націям доступ до ширшого резерву робочої сили. Країни, що розвиваються з дефіцитом кваліфікованих працівників, можуть, наприклад, «імпортувати» робочу силу для запуску промисловості. Заможніші країни, з іншого боку, можуть передавати низькокваліфіковану роботу країнам, що розвиваються, з нижчою вартістю життя, щоб знизити вартість проданих товарів і передати ці заощадження клієнту.
- Доступ до робочих місць: цей пункт безпосередньо пов'язаний з робочою силою. Завдяки глобалізації країни, що розвиваються, часто отримують доступ до робочих місць у формі роботи, яку передано багатішим країнам. Хоча в цьому є потенційні підводні камені (див. «Непропорційне зростання» нижче), ця робота може значно сприяти місцевій економіці.
- Доступ до ресурсів: одна з головних причин, чому країни торгують, це отримати доступ до ресурсів, яких вони інакше не мали б. Без цього потоку ресурсів через кордони багато сучасних предметів розкоші було б неможливо виготовити чи виготовити. Смартфони, наприклад, залежать від рідкоземельних металів, знайдених у обмежених районах по всьому світу.
- Здатність націй «спеціалізуватися»: глобальне та регіональне співробітництво дозволяє націям значною мірою покладатися на свої економічні переваги, знаючи, що вони можуть обмінювати продукцію на інші ресурси. Прикладом є тропічна країна, яка спеціалізується на експорті певних фруктів. Доведено, що коли країни спеціалізуються на виробництві товарів або послуг, у яких вони мають перевагу, торгівля приносить користь обом сторонам.

Якщо розглядати в цілому, глобальна вільна торгівля є вигідною для всієї системи. Однак окремі компанії, організації та працівники можуть опинитися в невикладному становищі через глобальну конкуренцію. Це схоже на те, як ці партії можуть опинитися в невикладному становищі через внутрішню конкуренцію: пул просто розширився.

Зважаючи на це, деякі фірми, галузі та громадяни можуть обирати уряди для проведення протекціоністської політики, спрямованої на захист вітчизняних фірм або працівників від іноземної конкуренції. Протекціонізм часто приймає форму тарифів, квот або нетарифних бар'єрів, таких як вимоги до якості чи санітарії, які ускладнюють конкуруючу націю чи бізнес виправдовувати ведення бізнесу в країні. Ці зусилля часто можуть завдати шкоди загальним економічним показникам обох сторін.

Глобалізація може викликати непропорційне зростання як між країнами, так і всередині них. Цими наслідками необхідно ретельно керувати економічно та морально.

Всередині країн глобалізація часто призводить до зростання імміграції. На макроекономічному рівні імміграція збільшує валовий внутрішній продукт (ВВП), що може стати економічним благом для країни-реципієнта. Проте імміграція може скоротити ВВП на душу населення в короткостроковій перспективі, якщо дохід іммігрантів нижчий за середній дохід тих, хто вже проживає в країні.

Крім того, як і у випадку з конкуренцією, імміграція може принести користь країні в цілому, водночас завдаючи витрат людям, які, можливо, хочуть, щоб їхній уряд обмежив імміграцію, щоб захистити їх від цих витрат. Ці настрої часто пов'язані та мотивовані — принаймні частково — расизмом і ксенофобією.

Посилення глобалізації пов'язане з різними екологічними проблемами, багато з яких є серйозними, зокрема:

- Знищення лісів і втрата біорізноманіття внаслідок економічної спеціалізації та розвитку інфраструктури.
- Викиди парникових газів та інші форми забруднення, викликані збільшенням транспортування вантажів.

Незважаючи на те, що такі питання регулюються існуючими або запропонованими законами та нормативними актами, підприємства зробили пріоритетними екологічні проблеми та сталість, наприклад, прийнявши

принципи потрійного результату та ідею корпоративної соціальної відповідальності.

2.2 Тенденції глобального інвестування

Сучасні тенденції в інвестиційній сфері є визначальним фактором глобалізації, а глобалізаційні характеристики – головними в міжнародних інвестиційних процесах.

Фінансовий сектор – це один із напрямів глобалізації, який є головною складовою глобалізації. Він розвивається завдяки можливості швидкого потоку фінансів за допомогою світового павутиння. На теперішньому етапі кількість щоденних міжбанківських операцій складає близько 1,5 трлн дол. США.

Зростання обсягів міжнародних інвестицій є особливістю міжнародних економічних відносин. Країни, яким не вистачає національних фінансових ресурсів для розвитку економіки зацікавлені в цьому міжнародному процесі.

На сучасному етапі інвестиції мають різне національне походження та взаємодіють між собою. Вони перетворюються у світові інвестиційні ресурси і функціонують в єдиному глобальному просторі.

Сплеск амбітних планів виробників відновлюваної енергетики та акумуляторів сформував інвестиційну матрицю в першій половині цього року, тоді як нафта та газ знову увійшли до 10 найбільших одержувачів іноземних інвестицій на тлі триваючої, так званої глобальної енергетичної кризи.

Виробники відновлюваної енергії запустили найбільшу кількість мегапроектів у першому кварталі 2022 року на загальну суму капіталовкладень у 48 мільярдів доларів. Було оголошено кілька великих інвестицій у виробництво водню та аміаку. Загалом основна кількість проектів у сфері відновлюваної енергетики за ці півроку вища, ніж будь-який інший показник за весь рік з 2003 року.[15](рис.2.1). [7]

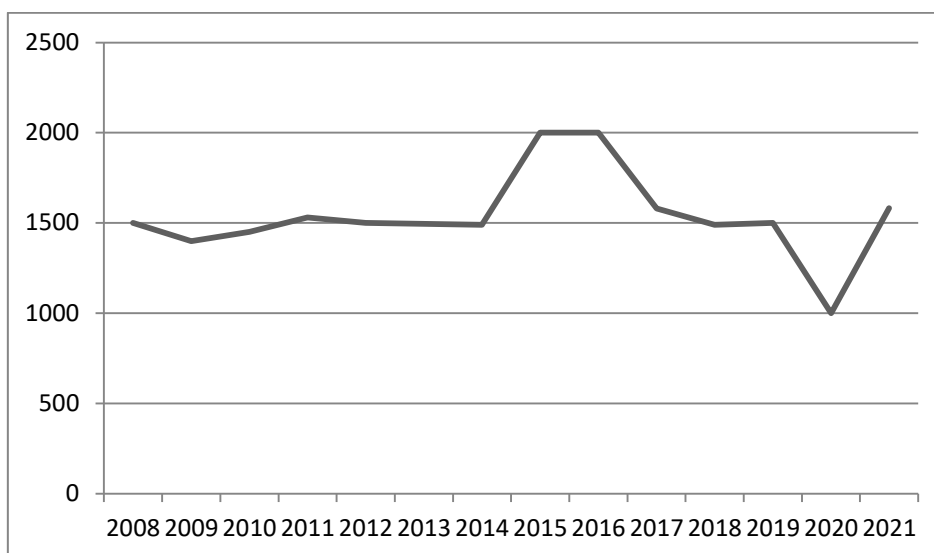

Рис. 2.1 Динаміка світових міжнародних інвестицій за період 2008 – 2021 рр.

*побудована автором на основі [7]

Вагомі програми доставки розвитку в інфраструктуру з багаторічним періодом продуктивності могли б служити основою фінансової інформаційної проекту. Міжнародні SiP та фінансові операції багатонаціональний представитися ще не утратили свого імпульсу. І судячи, по структурі потоків ПІІ в 2021 році, не економні регіони — їх крупні все ще демонструють порівняно низькі показники.

Проте загалом імпульс зростання 2021 року навряд чи вдасться утриматись. Глобальні потоки ПІІ в 2022 році, швидше за все, рухатимуться низхідною траєкторією або в кращому випадку залишаться на колишньому рівні. Нова проектна діяльність вже демонструє ознаки підвищеного неприйняття ризику серед інвесторів. Попередні дані за перший квартал 2022 року показують, що кількість проектів інвестицій «з нуля» скоротилася на 21%, а кількість угод з міжнародного проектного фінансування - на 4%.

3 ШЛЯХИ ТА ПРІОРИТЕТИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ

3.1 Стратегія розвитку інвестиційної діяльності

Роль інвестицій в міжнародній економіці складно переоцінити. Позицією у парадигмі регіонального інвестиційного процесу має стати баланс між спеціалізацією та диверсифікацією. Спеціалізація та диверсифікація є фундаментальним стратегічним вибором для майбутнього керованого розвитку. Водночас, якщо окремі компанії та організації можуть обирати між ними, то територія не може собі цього дозволити. Необхідно підвищити рівень диверсифікації місцевої економіки як за структурою виробництва, так і структурою реалізації продукції поза територією своєї країни.

Тенденції в галузі технологій, політики та сталого розвитку надають багатогранний вплив на міжнародне виробництво, посилюють один одного, розвиваються у протилежних напрямках та по-різному проявляються у різних галузях та регіонах. (табл.3.1).

Таблиця 3.1 – Конфігурації міжнародного інвестиційного виробництва[8]

Конфігурація міжнародного інвестиційного виробництва	Основні наслідки різних траєкторій для інвестицій і розвитку приймаючих країн
Решорінг	<ul style="list-style-type: none"> • Можливий шок реструктуризації, включаючи вилучення інвестицій, перебазування; направлення інвестицій. • Скорочення ресурсів ПП, орієнтованих на підвищення ефективності. • Ускладнення вбудовування в глобальні ланцюжки поставок і освоєння в них виробництва все більш високих переділів
Диверсифікація	<ul style="list-style-type: none"> • Прискорення переходу на нематеріальні активи і глобальні ланцюжки поставок на основі послуг.

	<ul style="list-style-type: none"> • Участі в глобальних ланцюжках поставок сприяє якості жорсткої і м'якої цифровий інфраструктури
Регіоналізація	<ul style="list-style-type: none"> • Перехід від глобальних інвестицій, орієнтованих на ефективність, до регіональних інвестицій, орієнтованих на освоєння ринку. • Перехід від інвестицій в вертикальні сегменти глобальних ланцюжків поставок до інвестицій в кластери і ширшу індустріальну базу.
Копіювання	<ul style="list-style-type: none"> • Перехід від інвестицій у великі промислові виробництва до інвестицій до дрібні розподілені виробництва. • Місцеві виробничі послуги і виробнича база служать необхідною умовою залучення кінцевих виробництв до глобальних ланцюжків поставок.

*побудована автором на основі [9]

Трансформація виробництва має як проблеми, так і можливості для міжнародних інвестицій і політики розвитку:

а) проблеми – збільшиться кількість вилучення інвестицій, перенаправлення інвестицій, а також скорочення ресурсів, що були орієнтовані на підвищення ефективності та тягне за собою посилення конкуренції за прямі іноземні інвестиції. Буде ускладнене утримання вартості в поставках. Зміни в розміщенні інвестицій негативно впливають на шанси країн, що розвиваються;

б) можливості, що виникають в результаті трансформації, включають залучення інвесторів, охочих диверсифікувати джерела поставок, продублювати їх і підвищити стійкість. Зростуть ресурси регіональних інвестицій, орієнтованих на освоєння ринку. Скорочення ланцюжків створення вартості призведе до зростання інвестицій в розподілене виробництво і випуск кінцевих товарів із збільшеними масштабами нарощування промислового потенціалу. Цифрова інфраструктура і платформи дозволять створювати нові програми та послуги і покращать доступ до ланцюжків на різних етапах виробництва. Головним трендом є досягнення цілей сталого розвитку. Понад 150 країн прийняли національні стратегії сталого розвитку. [9]

Глобалізація, яка колись вимірювалася переважно торгівлею товарами та транскордонним фінансуванням, тепер зближується з цифровізацією. Величезні потоки даних та інформації передаються щохвилини, циркулюючи ідеї та інновації по всьому світу через електронну пошту, соціальні мережі, електронну комерцію, відео тощо. Оскільки ці розгалужені цифрові мережі з'єднують усе, будь-яке місце та кожного, компанії повинні переосмислити, що означає бути глобальними.

За десятиліття такі потоки підвищили нинішній світовий ВВП приблизно на 10 відсотків у порівнянні з тим, який був би в світі без них. Тільки в 2014 році ця додана вартість досягла 7,8 трлн доларів. Потоки даних безпосередньо спричинили 2,2 трильйона доларів США, або майже одну третину, цього ефекту — це більше, ніж прямі іноземні інвестиції. У своїй опосередкованій ролі, створюючи інші типи транскордонних обмінів, вони додали до світової економіки 2,8 трильйона доларів США. Цей сукупний вплив потоків даних на ВВП перевищив вплив світової торгівлі товарами. Це вражаюча подія: лише 15 років тому транскордонні потоки даних були незначними. За останнє десятиліття використана пропускна здатність, яка підтримує цю зростаючу економічну діяльність, зросла в 45 разів, і, за прогнозами, вона збільшиться в дев'ять разів протягом наступних п'яти років.[10]

Окрім створення вартості самі по собі, цифрові потоки трансформують більш традиційні. Близько 50 відсотків послуг, що продаються у світі, уже оцифровані, і ця частка зростає. Близько 12 відсотків світової торгівлі товарами здійснюється через міжнародну електронну комерцію.³ Цифровізація також сприяє потокам людей, оскільки AirBnB, TripAdvisor та інші веб-сайти надають інформацію, яка дозволяє подорожувати.

Тим часом зростання торгівлі товарами сповільнилося. Це суттєва зміна порівняно з попередніми десятиліттями, коли він зріс з 13,8 відсотка (2 трильйони доларів) світового ВВП у 1985 році до 26,6 відсотка (16 трильйонів доларів) світового ВВП напередодні Великої рецесії. Слабкий попит і різке падіння цін на сировинні товари пояснюють значну частину цього нещодавнього уповільнення, хоча торгівля як готовими, так і проміжними

промисловими товарами також зупинилася після кризи. Паралельно багато компаній переглядають ризики та складність управління довгими ланцюжками поставок і надають більшого значення швидкості виходу на ринок та іншим витратам на ведення бізнесу, а менше — витратам на робочу силу. У результаті більше виробництва відбувається в країнах, де споживаються товари. У перспективі тривимірна технологія може ще більше підірвати міжнародну торгівлю, оскільки деякі товари друкуються в місці споживання. Ці зміни роблять малоімовірним те, що глобальна торгівля товарами відновить колишнє стрімке зростання.

Найбільші корпорації створюють платформи для керування постачальниками, підключення до клієнтів і забезпечення внутрішньої комунікації та обміну даними. Хоча багато платформ є внутрішніми, найбільші та найвідоміші є більш відкритими: охоплюючи ринки електронної комерції, соціальні мережі та цифрові медіа-платформи, вони об'єднують сотні мільйонів користувачів у всьому світі.

Ці відкриті платформи дають підприємствам величезну вбудовану клієнтську базу та способи безпосередньої взаємодії з клієнтами. Вони також створюють ринки глобального масштабу та прозорості: кількома клацаннями миші клієнти можуть отримати детальну інформацію про продукти, послуги, ціни та альтернативних постачальників з будь-якої точки світу. Це робить ринки ефективнішими, порушуючи роботу деяких посередників у процесі. Більше того, цифрові платформи допомагають компаніям, які постачають цифрові товари та послуги, вийти на нові міжнародні ринки, не будучи там фізично. Вони також дають мільйонам малих і середніх підприємств глобальний доступ та експортну інфраструктуру. На платформі eBay від 88 до 100 відсотків цих відносно скромних компаній займаються експортом — у порівнянні з менш ніж 25 відсотками традиційних компаній у 18 країнах, які проаналізувала компанія.

Також стрімко зростає торгівля віртуальними товарами, такими як електронні книги, програми, онлайн-ігри та завантаження музики, а також потокові послуги, програмне забезпечення та послуги хмарних обчислень.

Оскільки вартість тривимірного друку знижується, ця торгівля може розширитися на нові категорії — наприклад, компанії можуть надсилати цифрові файли для локального виробництва товарів. Багато компаній уже використовують 3-D друк для запасних частин і витратних матеріалів у віддалених місцях.

Багато компаній додають цифрові обгортки, щоб підвищити вартість своїх пропозицій. Логістичні фірми, наприклад, використовують датчики, дані та програмне забезпечення для відстеження фізичних відправлень. Одне дослідження показало, що технологія радіочастотної ідентифікації (RFID) може допомогти зменшити витрати на запаси до 70 відсотків, одночасно підвищуючи ефективність. Тематичні дослідження в Німеччині, включаючи логістичні центри BMW і Hewlett-Packard, показали, що технологія зменшила втрати під час транспортування на 11-14 відсотків.

Конкуренція посилюється, оскільки цифрові платформи дозволяють компаніям будь-якого розміру в будь-якому місці швидко розгортати продукти та постачати їх на нові ринки. Зараз Amazon обслуговує два мільйони сторонніх продавців, а близько десяти мільйонів малих підприємств стали торговцями на платформах Alibaba. Зростаюча тенденція до «мікронаціональних корпорацій» найбільш чітко простежується в Сполучених Штатах, де частка експорту великих транснаціональних корпорацій впала з 84 відсотків у 1977 році до 50 відсотків у 2013 році. Нові цифрові конкуренти з усього світу посилюють ціновий тиск і прискорення циклів продукту.

Створення цифрових платформ, взаємовідносин з клієнтами в Інтернеті та центрів обробки даних більше не лише для інтернет-гігантів. GE, наприклад, трансформує свої основні виробничі потужності, щоб утвердитися як світовий лідер у сфері технологій Інтернету речей. Компанії в усіх галузях повинні по-новому поглянути на свої активи, включно зі стосунками з клієнтами та ринковими даними, і розглянути, чи є нові способи заробити на них гроші. Для цього їм знадобляться передові цифрові можливості, головне джерело конкурентної переваги, а працівників із передовими навичками бракує. Онлайн-

платформи талантів можуть допомогти компаніям орієнтуватися на більш глобальному ринку праці та знайти потрібних людей у віддалених місцях.

Оцифровка може спростити адаптацію продуктів, брендів і ціноутворення для компаній, які продають на багатьох глобальних ринках. Але існує паралельна тенденція до більш раціоналізованих глобальних портфелів продуктів. Кілька автовиробників рухалися в цьому напрямку. Apple пропонує лише обмежену кількість своїх моделей iPhone та iPad, усі з незмінним дизайном і брендом, де б вони не продавалися. Airbnb, Facebook і Uber просто розширюють свої цифрові платформи в країні за країною з обмеженими можливостями налаштування. Індустрія медіа та споживчих технологій переходить на одночасний глобальний запуск продуктів, оскільки соціальні та інші цифрові платформи дозволяють споживачам у всьому світі миттєво бачити, що пропонують інші країни. Цей розвиток створює можливості для того, щоб продукти стали вірусними в безпрецедентному масштабі. Коротше кажучи, пошук компромісів у розумній налаштуванні стає все більш важливим пріоритетом для вищого керівництва.

Підтримка безпеки даних має бути головним пріоритетом для компаній у будь-якій галузі. Важко випередити все більш досвідчених хакерів, але компанії можуть визначати пріоритети своїх інформаційних активів, постійно тестувати та працювати зі співробітниками на першому місці, щоб підкреслити основні заходи захисту. Крім того, Інтернет і міжнародна конкуренція відкрили вікно ексклюзивності, яким колись користувалися компанії щодо нових продуктів і послуг; Копіювальні версії можуть бути запуснені на нових ринках навіть до того, як розробники встигнуть збільшити масштаби.

Економічний вплив оцифрування зростає, і цифрова конкуренція часто перетинає кордони. Оскільки цифрові інструменти створюють нові можливості для побудови та управління глобальною присутністю, бізнес-лідери повинні кинути виклик давнім припущенням щодо міжнародної конкурентоспроможності своїх компаній.

3.2 Сучасний стан та напрямки залучення іноземних інвестицій в Україну

Україна пропонує вагомий ринок споживачів, високоосвічену та конкурентний рівень робочої сили. Уряд продовжує вдосконалювати законодавство, щоб використати цей потенціал. У березні 2020 року парламент ухвалив закон про скасування десятирічного мораторію на продаж сільськогосподарської землі з 1 липня 2021 року. Світовий банк прогнозує, що створення ринку сільськогосподарської землі може залучити \$5 млрд інвестицій. Україна продовжує ухвалювати необхідне законодавство про права інтелектуальної власності (ПІВ), включаючи новий патентний закон, який наближає патентний режим України до патентних конвенцій ЄС. Уряд також створив новий централізований орган для прискорення розгляду та видачі патентів. 30 березня 2021 року Рада зняла блокування великої приватизації та шукає шляхи полегшення процесу приватизації.

Угода про асоціацію України з ЄС надає країні преференційний доступ до ринку та прискорює її економічну інтеграцію з блоком. Багато американських компаній мають успіх ведення бізнесу в Україні, наприклад в сільському господарстві, товарах для споживачів і технологіях. Україна є сільськогосподарською державою та другим у світі експортером зерна. Україна вже давно має кваліфіковану робочу силу в секторах ІТ-послуг і програмного забезпечення. Останніми місяцями український уряд посилив цілеспрямований набір в Україну висококваліфікованих спеціалістів з ІТ.

Незважаючи на потенціал України, прямі іноземні інвестиції (ПІІ) залишаються низькими. У 2020 році в Україні спостерігався чистий відтік інвестицій. Окрім пандемії, іноземні інвестори називають корупцію, зокрема в судовій системі, ключовою проблемою для ведення бізнесу в Україні. Для залучення іноземних інвестицій уряд на початку 2021 року ухвалив новий закон, який надає значні фінансові та операційні стимули компаніям, які здійснюють великі інвестиції в Україну.

Обрання президента Зеленського у квітні 2019 року породило надію, що Україна здійснить проривні реформи, необхідні для розкриття свого величезного економічного потенціалу. Уряд працював, щоб захистити здобутки останніх років і реалізувати багато обіцянок адміністрації. Проте корумповані інтереси чинили опір і навіть згорнути деякі критичні реформи, запроваджені після Революції Гідності 2014 року.

З 2014 року в Україні було проведено низку реформ, у тому числі запущено низку антикорупційних інституцій. Однак восени 2020 року Конституційний Суд України визнав недійсними ключові положення законів,

що лежать в основі двох із цих інституцій — Національного антикорупційного бюро (НАБУ) та Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК). Ці рішення скасували ключові положення попередніх програм МВФ, запобігаючи виплаті нових пільгових позик МВФ, Світового банку та ЄС. Конституційний суд також розглядає справи про оскарження конституційності Вищого антикорупційного суду і Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Уряд і парламент ведуть переговори з міжнародними партнерами щодо законодавства, яке б скасувало наслідки рішень.

- Переваги:
 - a) відносно недорога робоча сила
 - b) освічені кадри,
 - c) прекрасна інфраструктура,
 - d) зручна логістика.
- Недоліки:
 - a) висока забюрократизованість дозвільних процесів,
 - b) системна корупція,
 - c) традиційна закритість деяких галузей для іноземного інвестування.

Після 24 лютого ситуація суттєво змінилася: додалися воєнні ризики:

- можливість знищення чи захоплення активів,
- проблеми логістики,
- проблеми з інфраструктурою,
- непередбачувані обставини платежів,
- неможливість залучення іноземних позик та страхування.

Наведено відомості щодо прямих інвестицій України за принципом спрямованості, тобто, по грошовим потокам (табл. 3.2)

Таблиця 3.2 - Прямі іноземні інвестиції в Україні з 2002 по 2022 рр. (млн. дол. США) [13]

Рік	ПП в Україну	ПП з України	Сальдо
2002	693	-5	+698
2003	1424	13	+1411
2004	1715	4	+1711
2005	7808	275	+7533
2006	5604	-133	+5737
2007	9891	673	+9218
2008	10913	1010	+9903
2009	4816	162	+4654
2010	6495	736	+5759
2011	7207	192	+7015

2012	8401	1206	+7195
2013	4499	420	+4079
2014	410	111	+299
2015	-458	-51	-407
2016	3810	16	+3794
2017	3692	8	+3684
2018	4455	-5	+4460
2019	5860	648	+5212
2020	-868	82	-950
2021	6687	-198	+6885
2022	-210	81	-291

*побудована автором на основі [13]

В таблиці показано рівень прямих іноземних інвестицій протягом останніх 20 років. Також, можна прослідити зміни, які виникли внаслідок повномасштабної війни.

ВИСНОВКИ

Сучасні умови глобалізації характеризуються ускладненням міжнародних економічних відносин. Наслідком став швидкий розвиток одних із найпотужніших у міжнародному бізнесі гравців, а саме транснаціональних корпорацій, які демонструють сталу конкурентоспроможність в умовах глобальних трансформацій.

Одним із основних компонентів міжнародного руху капіталу є інвестиції. Сучасний розвиток світогосподарських відносин, вивчення суперечливих процесів глобалізації та природи «інвестицій», їх видів та видів, представлених у науці, дозволяють створювати та постійно вдосконалювати не лише класифікації, а й стандарти інвестицій. Що ж до міжнародних інвестицій, більшість авторів визначають їх як довгострокове переміщення капіталу з однієї країни в іншу в різних формах або сукупність практичних дій щодо здійснення інвестицій закордоном. Країни з комерційними чи соціальними цілями.

У сучасних умовах міжнародне інвестування набуло характеру одного з домінуючих напрямків діяльності транснаціональних компаній і стало кращим способом виходу на міжнародний ринок інвестиційної діяльності транснаціональних компаній. Таким чином виражається сутність іноземних інвестицій іноземними інвестиціями: кошти інвестора з метою отримання прибутку. Класифікація іноземних інвестицій характеризується великою різноманітністю через безліч підходів до її інтерпретації. Приплив капіталу від інвесторів позитивно впливає на економіку країни, таке як збільшення виробництва, розвиток різних галузей, залучення технологій у вітчизняні компанії.

У дослідженні приділено увагу національній економіці, яка повинна функціонувати у міжнародному економічному середовищі. Дослідивши певні аспекти ми можемо зробити висновки, що глобалізація має різний вплив на різні країни. Для розвинених країн більше позитивних аспектів, а держави, які

розвиваються мають певні проблеми у цій сфері. Але , глобалізація- це саме про співпрацю і розвиток країн. [20]

Позитивні сторони глобалізації- це прилив іноземних інвестицій, оновлення економіки, розширення ринків збуту тощо.

Переваги, також є і для міжнародних компаній або для підприємств, які бажають вийти на міжнародну арену. Вони можуть розширити сфери діяльності, підвищення міжнародної торгівлі тощо.

Також, в роботі розглянуто перспективи розвитку України в сфері міжнародних інвестицій. Можна зробити висновок, що Україна має вплив глобалізації і приймає участь в цьому процесі, на рівні з іншими країнами..

Для того, позиції України були повноцінними на міжнародній економічній арені необхідно здійснити ряд заходів для поліпшення. По-перше, створити привабливі умови для зарубіжних інвесторів, по-друге, адаптувати економічну систему до тенденцій глобалізму. Підлаштувати національну економіку до глобалізації.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

1. Рудой В.М. ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ [Електронний ресурс] / Рудой В.М. – Режим доступу до ресурсу: http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2017/2017_6/27.pdf.
2. Охріменко І.В. ШЛЯХИ ІНВЕСТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ [Електронний ресурс] / Охріменко І.В // 2018 – Режим доступу до ресурсу: <file:///D:/Downloads/119046-Article%20Text-252835-1-10-20171220.pdf>.
3. Г. Л. Вербицька. Вплив інвестиційної діяльності на розвиток підприємства. Вісник економіки транспорту і промисловості [Електронний ресурс] / Г. Л. Вербицька. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2017/jun/2741/visnyk2016-35-41_0.pdf.
4. Г. В. Дурицька. Сучасні підходи до ризик-менеджменту міжнародних інвестиційних проєктів [Електронний ресурс] / Г. В. Дурицька. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: http://re.gov.ua/re201202/re201202_129_DurytskaHV.pdf.
5. Investment statistics and trends [Електронний ресурс]. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://unctad.org/topic/investment/investment-statistics-and-trends>.
6. МІЖНАРОДНІ ІНВЕСТИЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ. [Електронний ресурс]. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/833612/mod_resource/content/2/%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0%204%20%282%29.pdf.
7. Investment Climate Statements: Ukraine [Електронний ресурс]. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.state.gov/reports/2021-investment-climate-statements/ukraine/>.
8. Прямі іноземні інвестиції (ПІІ) в Україну [Електронний ресурс]. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/>.

9. Вплив глобалізації на національну економіку: позитивні та негативні сторони [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/2336/1/Chuprinskiy_M.pdf.
10. Глобальні трансформації міжнародної інвестиційної діяльності ТНК [Електронний ресурс]. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/51417/1/%D0%94%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%BC%20%D0%9C%D0%B8%D1%81%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D0%B5%D1%86%D1%8C%20%D0%92.pdf>.
11. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ГЛОБАЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://securities.usmdi.org/PDF/480.pdf>.
12. Globalization and International Investment [Електронний ресурс] // 2022 – Режим доступу до ресурсу: <https://www.investopedia.com/ask/answers/022615/what-effect-has-globalization-had-international-investments.asp>.
13. Задорожнюк Н.О. РОЗВИТОК МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ [Електронний ресурс] / Задорожнюк Н.О – Режим доступу до ресурсу: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/01/360.pdf>.
14. ВПЛИВ ПРОЦЕСУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://politics.ellib.org.ua/pages-1360.html>.
15. М В Зайцева. КОНЦЕПЦІЇ ВПЛИВУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ [Електронний ресурс] / М В Зайцева – Режим доступу до ресурсу: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/view/2670.
16. Інвестиції для бізнесу в умовах війни [Електронний ресурс]. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: <https://asde.org.ua/investytsiyi-dlya-biznesu-v-umovakh-viyny>.
17. СОЦІАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ [Електронний ресурс] – Режим

- доступу до ресурсу:
http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2010_6_2/130-133.pdf.
18. ПРЯМІ ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ ТНК ЯК ФАКТОР ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:
<https://periodicals.karazin.ua/economy/article/view/17579>.
19. Global investment trends in 1st half of 2022 [Електронний ресурс]. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: <https://ukraineinvest.gov.ua/news/09-08-22/>.
20. GLOBALIZATION PROCESSES AND TRANSNATIONALIZATION OF THE ECONOMY [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:
<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7621/1/VyshnevskayaKaliuzhnaBanyeva.pdf>.
21. Technology Transfer through Imports [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.nber.org/papers/w13086>.
22. Technology Transfer through Imports [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.nber.org/papers/w13086>. [Електронний ресурс]. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.rankingthebrands.com/PDF/The%20most%20Innovative%20Companies%202020,%20BCG.pdf>.
23. TRADE AND DEVELOPMENT [Електронний ресурс] // 2020 – Режим доступу до ресурсу: https://unctad.org/system/files/official-document/tdr2020_en.pdf.
24. Добош Н. Оцінка фінансової стійкості страховика / Н. Добош // Формування ринкової економіки в Україні. – 2009.
25. Сисоєва Л. В. Аналіз фінансових ресурсів та достатності власного капіталу, як рівень фінансової надійності страховика / Л. В. Сисоєва // Економічний простір. – 2010.
26. Шаров О. М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи: монографія. Київ: НІСД, 2019.
27. Globalisation and deglobalisation. BIS Papers No 100. BIS. December 2018. 369 p. URL: <https://www.bis.org/publ/bppdf/bispap100.pdf>.

28. Купчак П. М. Вплив глобалізаційних та інтеграційних процесів на розвиток національного господарства. Національне господарство України: теорія та практика управління. 2019. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/11088/04-Kupchak.pdf?sequence=1>.
29. Held, David, McGrew, Anthony. governing globalization: power, authority and global governance. Cambridge: Polity press. 2002. – 370 p. URL: https://www.researchgate.net/publication/264549170_Governing_Globalization_Power_Authority_and_Global_Governance.
30. Understanding globalisation. BIS 87th Annual Economic Report. BIS. 18 June 2017. 124 p. URL: <https://www.bis.org/publ/arpdf/ar2017e6.pdf>.
31. Павленко О. П. Глобалізаційний аспект: позитивні та негативні наслідки [Електронний ресурс] / О. П. Павленко. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/13_EISN_2012/Economics/3_109746.doc.htm.
32. Мусіна Л. О. Основні засади переходу до економіки знань: перспективи для України [Електронний ресурс] / Л. О. Мусіна. – Режим доступу: chromeextension://esnphlgnajanjnkcmbrancdjoidceilk/http://eip.org.ua/docs/EP_03_3_87_uk.pdf. –
33. Мельник А. Ф. Вплив глобалізації на розвиток національної економіки. Адаптація національної економіки до глобальних змін [Електронний ресурс] / А. Ф. Мельник. – Режим доступу: <http://westudents.com.ua/glavy/22176-121-vliv-globalzats-na-rozvitok-natsionalnoekonomki-adaptatsya-natsionalno-ekonomki-do-globalnih-zmn.html>.
34. Майстро С. В, Майстро Р. Г. Особливості розвитку національної економіки в умовах глобалізації [Електронний ресурс] / С. В. Майстро, Р. Г. Майстро. – Режим доступу: chromeextension://esnphlgnajanjnkcmbrancdjoidceilk/https://www.kpi.kharkov.ua/archiv_e/%D0%9D%D0%B0%D1%83.pdf. – 2009. –
35. Куцик П. О. Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку: монографія / О. П. Куцик, О. І. Ковтун, Г. І. Башнянин. – Львів. : Видавництво ЛКА, 2015.

- 36.Крисенко К. А. Глобалізація та її наслідки для економіки країн світу [Електронний ресурс] / К. А. Крисенко. – Режим доступу: <http://center.kr-admin.gov.ua/index.php?q=Elibr/27.html>.
- 37.Жадан О. В. Феномен глобалізації як соціально-економічна проблема [Електронний ресурс] / О. В. Жадан. – Режим доступу: <chromeextension://esnphlgnajanjnkcmbrancdjoidceilk/http://www.kbuara.kharkov.ua/ebook/db/2012-1/doc/4/02.pdf>.
- 38.Долішній М, Козоріз М. Національна економіка в умовах глобалізації [Електронний ресурс] / М. Долішній, М. Козоріз. – Режим 40 доступу: <chromeextension://esnphlgnajanjnkcmbrancdjoidceilk/http://dspace.nbu.gov.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/71163/06-Dolishniy.pdf?sequence=1>.
- 39.Сазонець І. Л. Посилення ролі ТНК: позитивні та негативні наслідки [Електронний ресурс] / І. Л. Сазонець. – Режим доступу: <chromeextension://esnphlgnajanjnkcmbrancdjoidceilk/http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1499/1/13.pdf>.
- 40.Радзієвський І. А. Феномен глобалізації та державне управління [Електронний ресурс] / І. А. Радзієвський. – Режим доступу: <chromeextension://esnphlgnajanjnkcmbrancdjoidceilk/http://academy.gov.ua/ej/ej3/txts/FILOSOFIYA/03-RADZIEVSKIY.pdf>
- 41.Тимченко М. І. Особливості розвитку національної економіки в умовах глобалізації і її вплив на продовольчу безпеку [Електронний ресурс] / М. І. Тимченко. – Режим доступу: chromeextension://esnphlgnajanjnkcmbrancdjoidceilk/http://www.khntusg.com.ua/files/sbornik/vestnik_105/49.pdf.
- 42.Шевчук Д. Культурна ідентичність і глобалізація [Текст] / Д. Шевчук // Наукові записки. Серія «Культурологія».
- 43.Управління джерелами фінансування капітальних інвестицій. Economics.Studio. Вебсайт. URL : <https://economics.studio/finansovyiyment/ upravlinnya-djerelami-finansuvannya-kapitalnih-58912.html>

44. Прямі іноземні інвестиції (ПІІ) в Україну. Мінфін: веб-сайт. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/>.
45. Перерва П. Г. Економіко-організаційні засади інноваційної та інвестиційної діяльності підприємства. Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки) : зб. наук. пр. Харків : НТУ "ХПІ", 2017.
46. World Bank // International Financial Corporation / – [Електронний ресурс] — 2020, — URL: <https://www.ifc.org>
47. Bureau of Economic and business affairs // Investment Climate Statements Report US Department of state – [Електронний ресурс] /diplomacy in action/ — 15 June 2019, – URL: <http://www.fdiattractiveness.com/ranking-2019> .
48. Investment freedom index [Електронний ресурс]. – 2020. – URL: https://www.theglobaleconomy.com/rankings/herit_investment_freedom/.
49. BDO International Business Compass (IBC) [Електронний ресурс] // European business association. – 2019. – URL: <https://eba.com.ua>.
50. Карасьов В. П. Аналіз інвестиційного клімату України: політико-економічний контекст [Електронний ресурс] / В. П. Карасьов // Аналітичний центр "Політика". – 2017. – URL: https://gazeta.ua/articles/politics/_analiz-investicijnogo-klimatu-ukrayini-politikoecko-nomicnij-kontekst-karasov/766826.
51. Прямі іноземні інвестиції в Україні: війна і мир [Електронний ресурс] // Vox Ukraine – URL: <https://voxukraine.org/uk/investments-in-ukraine-ua/>.
52. Мільярди в економіку: Топ-10 іноземних інвестицій в Україну [Електронний ресурс] // Biz.liga. – 19.03.2019 – URL: <https://biz.liga.net/all/all/opinion/milliardy-v-ekonomiku-top-10-inostrannyh-investitsiy-v-ukrainu>.
53. Україна піднялася на 5 позицій у рейтингу Doing Business–2019 [Електронний ресурс] // Економічна правда. – 31.03.2019 – URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2018/10/31/642171/>.
54. Солонина Є. Суворий інвестиційний клімат: чому Україна не сприяє приходу до неї іноземного капіталу? [Електронний ресурс] / Євген

- Солонина // Радіо Свобода. – 2018. – URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/29496854.html>. 99
55. World Bank [Електронний ресурс] – URL: <https://www.worldbank.org/>.
56. WORLD INVESTMENT REPORT [Електронний ресурс] // UNITED NATIONS CONFERENCE ON TRADE AND DEVELOPMENT. – 2019. – URL: https://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2019_en.pdf.
57. Фісун К.А. Зарубіжний досвід формування іміджу й інвестиційної привабливості країни / К.А. Фісун // Формування ринкових відносин в Україні, 2011 - 306 с.
58. Saha D. The economic impact of FDI on Ukraine [Електронний ресурс] / D. Saha, V. Kravchuk, R. Kirchner // Institute for Economic Research and Policy Consulting. – 2019. – URL: http://www.ier.com.ua/files/publications/Policy_papers/German_advisory_group/2018/Full_PS_01_2018_en.pdf.
59. Прийнято Закон, що дозволить суттєво покращити інвестиційний клімат в Україні [Електронний ресурс] // BRDO. – 2019. – URL: <https://brdo.com.ua/top/pryjnyato-zakon-shho-dozvolyt-suttyevo-pokrashhyty-investytsijnyj-klimat-v-ukrayini/>.
60. UkraineInvest [Електронний ресурс] – URL: <https://ukraineinvest.com/>.
61. Офіційний сайт Міністерства енергетики та вугільної промисловості [Електронний ресурс] – URL: <http://mpe.kmu.gov.ua/>.
62. Швець Ю. О. Міжнародні економічні відносини та світове господарство / Ю. О. Швець, О. В. Бурдило // Оцінка інвестиційного клімату в Україні: стан, проблеми та шляхи його поліпшення / Ю. О. Швець, О. В. Бурдило. – Ужгород: Науковий вісник Ужгородського національного університету, 2017. – С. 150–180.
63. Єрмошенко М. М. Інвестиційний клімат та інвестиційна привабливість України: чинники їх формування в сучасних умовах / М. М. Єрмошенко, К. С. Малько // Актуальні проблеми економіки / М. М. Єрмошенко, К. С. Малько. – Київ: Закрите акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Національна академія управління", 2000-2017

64. Борщ Л. М. Інвестиції в Україні / Л. М. Борщ. – Київ: Знання, 2004. – 318 с.
65. Клименко Л. П. Інвестиційна привабливість економіки України (інвестиційний клімат) / Леонід Павлович Клименко // Інвестиції: практика та досвід / Леонід Павлович Клименко. – Київ: ТОВ "ДКС Центр", 2002.
66. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – [Електронний ресурс]- URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
67. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс] – URL: <http://minfin.gov.ua>
68. Конвенція між Урядом України і Урядом Республіки Кіпр про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – 2012. – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/196_016.
69. Погодіна Т. В. Інвестиційний менеджмент / Т. В. Погодіна. – Харків: Юрайт, 2017. – 311 с. – (Бакалавр, академічний курс).
70. Інвестування / В. М.Гриньова, В. О. Коюда, Т. І. Лепенко, О. П. Коюда. – Київ: Знання, 2008. – 456 с.
71. Скрипник Г. О. Інвестування / Г. О. Скрипник, В. Л. Гераймович. – Київ: Компринт, 2015. – 307 с.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А SUMMARY

Polosmak V.I. Globalization of investments in international companies - Master's qualification thesis. Sumy State University, Sumy, 2022

The work examines the risks associated with globalization and the positive aspects of the globalization of investments. The analysis of the main factors affecting investments is carried out. The main purpose of this study is to study the theoretical foundations and develop practical recommendations for improving the competitive positions of the enterprise in the conditions of the development of globalization processes.

Key words: globalization, investments, TNCs, foreign direct investments, real and financial investments.

АНОТАЦІЯ

Полосьмак В.І. Глобалізація інвестицій в міжнародних компаніях – Кваліфікаційна магістерська робота. Сумський державний університет, Суми, 2022 р.

У роботі досліджено ризики пов'язані з глобалізацією та позитивні аспекти глобалізації інвестицій .. Проведений аналіз основних факторів, які впливають на інвестиції . Основною метою цього дослідження є вивчення теоретичних засад та розробленні практичних рекомендацій щодо удосконалення конкурентних позицій підприємства в умовах розвитку глобалізаційних процесів.

Ключові слова: глобалізація, інвестиції , ТНК, прямі іноземні інвестиції, реальні та фінансові інвестиції.